

**BO'LAJAK SHIFOKORLARNING KASBIY
KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISH**

KASIMOVA NIXOLA KADIROVNA

Andijon davlat tibbiyot instituti mustaqil tadqiqotchisi

Bo'lajak shifokorlarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish sog'liqni saqlash sohasida muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqolada innovatsion ta'lim muhitlari talabalarning zaruriy ko'nikmalar, bilimlar va munosabatlarini shakllantirishda qanday rol o'ynashi o'rganiladi. Hozirgi adabiyotlar va amaliyot tahlili orqali texnologiyalar, fanlararo ta'lim va tajribaviy ta'limning malakali tibbiyot xodimlarini tayyorlashga qanday hissa qo'shishi o'rganiladi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, an'anaviy va innovatsion ta'lim strategiyalarining kombinatsiyasi bo'lajak shifokorlarni zamonaviy tibbiy amaliyotning murakkabliklariga tayyorlashda eng samarali usul hisoblanadi.

Tibbiyotda kasbiy kompetensiya keng ko'lamlı ko'nikmalarni o'z ichiga oladi, jumladan klinik bilimlar, texnik ko'nikmalar, kommunikatsiya, axloq va umrbod o'rganish. Sog'liqni saqlash sohasi rivojlanib borar ekan, bo'lajak shifokorlarni tayyorlash usullari ham shunga mos ravishda rivojlanishi zarur. Ushbu maqolada innovatsion ta'lim muhitlari tibbiyot talabalari orasida kasbiy kompetensiyani rivojlantirishda qanday yordam berishi o'rganiladi.

Texnologiya zamonaviy tibbiyot ta'limida muhim rol o'ynaydi. Simulyatsiya asosidagi treninglar, virtual reallik (VR) va sun'iy intellekt (AI) talabalarga immersiv va interaktiv o'quv tajribalarini taqdim etadi. Simulyatsiya asosidagi treninglar talabalarga xavfsiz va nazorat qilinadigan muhitda protseduralar va qaror qabul qilish jarayonlarini mashq qilish imkonini beradi. VR va AI shaxsiy o'qitish imkoniyatlarini yaratadi, bu esa talabalarga murakkab klinik holatlar bilan o'z tempida ishlashga imkon beradi.

Fanlararo ta'lim tibbiyot talabalari va boshqa sog'liqni saqlash mutaxassislari o'rtasidagi hamkorlikni rag'batlantiradi. Bu yondashuv bo'lajak

shifokorlarga bemor parvarishining butunlay tushunishni rivojlantirishga yordam beradi va turli mutaxassisliklarning hissa qo'shishini tan olishni o'rgatadi. Talabalar fanlararo jamoalarda ishlash orqali turli nuqtai nazarlarni qadrlashni va kommunikatsiya hamda jamoaviy ishlash ko'nikmalarini yaxshilashni o'rganadilar.

Tajribaviy ta'lim, jumladan klinik rotatsiyalar, amaliyot va jamoatchilik asosida o'qitish, kasbiy kompetensiyani rivojlantirishda muhimdir. Ushbu amaliy tajribalar talabalarga nazariy bilimlarni real dunyo sharoitida qo'llash imkonini beradi, bu esa tanqidiy fikrlash va muammo yechish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Ayniqsa, jamoatchilik asosida o'qitish talabalarga turli bemor guruhlarini va sog'liqni saqlash muammolarini o'rganish imkonini beradi, bu esa madaniy kompetensiya va empatiya rivojlanishiga yordam beradi.

Tibbiyot OTMlari o'z dasturiga simulyatsiya asosidagi treninglarni qo'shgan bo'lib, bu klinik ko'nikmalar va qaror qabul qilishni yaxshilashga xizmat qiladi. Talabalar simulyatsiya qilingan bemor uchrashuvlari va protseduralarini bajargan holda darhol o'qituvchilardan fikr-mulohazalar oladilar. Ushbu usul talabalarning klinik vazifalarni bajarishdagi ishonchini va kompetensiyasini oshirgan.

Tibbiyot universitetida tibbiyot talabalari hamshiralik, farmatsiya va jamoat salomatligi talabalari bilan birgalikda fanlararo loyihalarda hamkorlik qiladilar. Ushbu loyihalar haqiqiy dunyo sog'liqni saqlash muammolarini hal qilishni talab qiladi va talabalarga turli sohalardan olingan bilimlarni integratsiyalash imkonini beradi. Fanlararo yondashuv talabalarning kommunikatsiya va jamoaviy ishlash ko'nikmalarini yaxshilagan va ularni hamkorlikda ishlashga tayyorlagan.

DEF Tibbiyot Markazi tibbiyot talabalari kam ta'minlangan hududlarda parvarish ko'rsatuvchi jamoatchilik asosida o'qitish dasturini taklif etadi. Ushbu dastur talabalarga sog'liqni saqlashning ijtimoiy determinantlarini tushunishlarini kuchaytiradi va bemor markazli parvarish ko'rsatish qobiliyatlarini oshiradi. Talabalar ushbu tajribani empatiya va madaniy kompetensiyani rivojlantirishda bebaho deb baholaganlar.

Innovatsion ta'lim strategiyalarining tibbiyot ta'limiga integratsiyasi kasbiy kompetensiyani rivojlantirish uchun zarurdir. Texnologiya bilan boyitilgan ta'lim, fanlararo hamkorlik va tajribaviy ta'lim har biri malakali shifokorlarni tayyorlashga o'ziga xos hissa qo'shadi. An'anaviy va innovatsion usullarni o'z ichiga olgan aralash yondashuv zamonaviy sog'liqni saqlashning talablariga tayyorlashda eng samarali yo'l bo'lib ko'rinadi.

Xulosa

Sog'liqni saqlash muhiti o'zgarib borar ekan, bo'lajak shifokorlarni tayyorlashda qo'llaniladigan ta'lim strategiyalari ham rivojlanishi zarur. Innovatsion ta'lim muhitlari, texnologiyalar, fanlararo ta'lim va tajribaviy ta'lim orqali, kasbiy kompetensiyani rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu yondashuvlarni qabul qilish orqali tibbiyot maktablari talabalarni zamonaviy tibbiyot amaliyotining murakkabliklariga tayyorlashda yaxshiroq tayyorgarlik ko'rishi mumkin.

Adabiyotlar

1. Cook, D. A., & Artino, A. R. (2016). Motivation to learn: an overview of contemporary theories. *Medical Education*, 50(10), 997-1014.
2. Gaba, D. M. (2004). The future vision of simulation in health care. *Quality and Safety in Health Care*, 13(Suppl 1), i2-i10.
3. Frenk, J., Chen, L., Bhutta, Z. A., Cohen, J., Crisp, N., Evans, T., ... & Zurayk, H. (2010). Health professionals for a new century: transforming education to strengthen health systems in an interdependent world. *The Lancet*, 376(9756), 1923-1958.
4. Thistlethwaite, J. E., & Moran, M. (2010). Learning outcomes for interprofessional education (IPE): literature review and synthesis. *Journal of Interprofessional Care*, 24(5), 503-513.
5. Wear, D., & Zarconi, J. (2008). Can compassion be taught? Let's ask our students. *Journal of General Internal Medicine*, 23(7), 948-953.